

İŞLETME KAYDI VE SINIFLANDIRMA BAŞVURULARI

Bilindiği üzere, ticari kalite denetimleri kapsamında ürünleri hazırlamak için yeterli teknik altyapısı ve nitelikli personeli bulunan ihracatçı firmalara Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi (TKDYB) düzenlenerek denetim muafiyeti sağlanmaktadır. Diğer taraftan, Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi'nin (TAREKS) yürürlüğe girmesi ve risk esaslı denetime geçilmesiyle, TKDYB'ye ilave olarak 2011 yılından bu yana firmalar risk gruplarına göre "A", "B", "C" ve "D" olarak sınıflandırılmaktadırlar.

Bu kapsamda, TKDYB sahibi firmaların da risk analizi uyarınca gerektiğinde denetlenebilmesi, bununla birlikte yeterli teknik altyapısı bulunan ve nitelikli personel istihdam eden ihracatçı firmalara kolaylık sağlanması amacıyla söz konusu iki farklı uygulamanın firmaların risk gruplarına göre sınıflandırılması şeklinde tek çatı altında toplanmasına yönelik çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Yeni uygulama kapsamında TKDYB ve firma sınıflandırma uygulamasının birleştirilmesi ile birlikte firmaların "işletme" ve "standart" bazında sınıflandırılması planlanmaktadır. Bu itibarla, mevcut durumda TKDYB sahibi olan ya da sınıflandırılmış firmaların aynı vergi numarası altında faaliyet gösterdiği işletmelerini 13-21/12/2012 tarihleri arasında TAREKS üzerinden "Başvuru – İhracat – İşletme Sınıflandırma" bağlantılarını kullanarak kayıt etmesi gerekmektedir. TAREKS vasıtasıyla yapılan firma tanımlamada beyan edilen bilgiler otomatik olarak "merkez işletme" ve "D" sınıfı kabul edilmekte olup, buna ilişkin olarak ayrıca işletme kaydına gerek bulunmamaktadır.

Söz konusu kayıt işlemleri sırasında; merkez ve diğer işletmelerde istihdam edilen Sorumlu Denetçi ya da Denetçilere, sınıflandırmaya konu ürünün standartlarına ve işletme sınıfına dair bilgilerin girilmesi, ayrıca sınıflandırma için mer'i mevzuatta aranan belgelerin sisteme elektronik ortamda yüklenmesi (upload) beklenmektedir.

Söz konusu bilgilerin girilmesinde "işletme sınıfı" için; TKDYB sahibi firmalar ile daha önce "A" olarak sınıflandırılan firmaların "B" sınıfını, daha önce "B" ve "C" olarak sınıflandırılan firmaların ise "C" sınıfını seçmesi gerekmektedir.

Sınıflandırma ile ilgili genel bilgiler aşağıdaki gibidir:

1. Merkez İşletme Kaydı: TAREKS vasıtasıyla yapılan firma tanımlamada beyan edilen bilgilerin "merkez işletme"ye ait olduğu kabul edilmekte olup, sistemde onaylı bütün firmaların "merkez işletme" kayıtları otomatik olarak yapılmıştır. Buna ilişkin olarak ayrıca işletme kaydına gerek bulunmamaktadır.

Bununla beraber, bütün "merkez işletme"ler sistem tarafından "D" sınıfı kabul edilmekte olup, halihazırda "merkez işletme"si sınıflandırılmış veya TKDYB sahibi olan firmaların "Güncelle" sekmesini kullanarak bilgilerini güncellemesi ve sınıflandırma başvurusu yapması gerekmektedir.

2. Sınıf seçimi:

- TKDYB sahibi firmalar ile daha önce “A” olarak sınıflandırılmış olan firmaların bu aşamada “B” sınıfını seçmeleri gerekmektedir.

- Daha önce “B” ve “C” olarak sınıflandırılan firmaların ise “C” sınıfını seçmesi gerekmektedir.

- TKDYB sahibi olmayan veya herhangi bir sınıflandırması bulunmayan işletmeler için “D” sınıfının seçilmesi gerekmektedir. Bu tür işletmeler için Sorumlu Denetçi ve standart seçimi yapılmayacak ve herhangi bir onay işlemi yapılmadan işletme kaydı yapılacaktır.

3. Sorumlu Denetçi seçimi: Bu bölümde firma adına yetkilendirilmiş ve Sorumlu Denetçi Belgesi sahibi kullanıcılardan işletmede çalışan Sorumlu Denetçi/Denetçilerin seçilmesi gerekmektedir. Bir Sorumlu Denetçi bir firmanın sadece bir işletmesinde çalışabilir.

Bir işletmede çalışmak üzere işaretlenen Sorumlu Denetçi/Denetçiler, sınıflandırma başvurusunun olumlu sonuçlanması halinde, aynı firmanın diğer işletmeleri de dahil başka hiçbir firma veya işletme için çalışamazlar. Bununla beraber, bu kişilerin eğer varsa diğer firmalar adına yetkilerinin hepsi otomatik olarak iptal edilir.

4. Standartların/Ürünlerin seçimi: Bu bölümde işletmenin sınıflandırılacağı standartlar veya ürünlerin seçilmesi gerekmektedir. Bu seçim Sorumlu Denetçi seçiminden sonra yapılır ve seçilebilecek standartlar/ürünler işletmede çalışacak Sorumlu Denetçi/Denetçilerin yetkili oldukları standartlar/ürünler ile sınırlıdır.

5. Belge yükleme: Bu bölümde sınıflandırma için mer’i mevzuatta aranan belgelerin sisteme elektronik ortamda yüklenmesi (upload) beklenmektedir. Belge yükleme zorunlu değildir ve gerektiğinde belgeler ilgili Bölge Müdürlüğüne elden teslim edilebilir.

6. Adres/iletişim bilgileri ve diğer bilgiler: Bu bölümde işletmeye ait bilgilerin girilmesi gerekmektedir.

“Merkez işletme” için bu alandaki değişiklikler firma ekranında bulunan “GÜNCELLEME” menüsü kullanılarak yapılacaktır.

7. Kaydetme: Bütün bilgiler girildikten sonra elektronik imza ile imza atılır işlem tamamlanır.

8. Güncellemeler: Başvurular onaylanmadan önce “Güncelle” düğmesi kullanılarak sisteme girilen bilgilerde değişiklik yapılabilir. Onaydan sonra yapılacak güncellemeler onay sürecinin yeniden başlamasına ve belge yenilenmesine sebep olacaktır.

9. Ücretlendirme: Halihazırda sınıflandırılmış veya TKDYB sahibi firmalardan başvurular için ücret alınmayacaktır. “D” sınıfı seçilerek yapılan işletme kayıtlarından ücret alınmayacaktır.